



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



Projekt: Learning by Doing - Attainment of Basic Competences in ECEC (ABC for Kindergartens)

Številka projekta: 2020-1-CZ01-KA201-078464

Učenje na podlagi nalog v predšolski vzgoji

Avtorji:

dr. Marta Licardo, dr. Nika Golob, dr. Darja Antolin Drešar, red. prof. Sabina Šinko, pred. Ana Tina Jurgec

Za vsebino publikacije odgovarja izključno avtorska ekipa. Publikacija ne predstavlja stališč Evropske komisije in Evropska komisija ne odgovarja za uporabo informacij, ki so vsebina izobraževalnega tečaja.

RAABE



Teoretično ozadje TBL

- Teoretično ozadje učenja na podlagi nalog je teorija **konstruktivizma**.
- Konstruktivizem temelji na ideji, da otroci **aktivno konstruirajo** ali ustvarjajo svoje znanje.
- Otroci uporabljajo svoje predhodno **znanje kot temelj** in ga nadgrajujejo z novimi spoznanji.
- Otroci v vrtec vsak dan prinašajo svoje **edinstvene izkušnje**.

Kaj pomenijo naloge pri TBL?

- Naloge so dejavnosti, ki jih oblikuje vzgojitelj, **izvajajo ali vodijo pa jih otroci**.
- Naloge morajo **otroke motivirati**, pritegniti njihovo pozornost in predstavljati izziv na intelektualni, ustvarjalni, etični, fizični, socialno-čustveni ali jezikovni ravni.
- Pomembno je, da imajo naloge **specifične učne cilje**.
- Naloga mora biti nekako **povezana z resničnim svetom**, npr. pridobivanje informacij, reševanje problemov, eksperimenti, argumentiranje, načrtovanje, presojanje ali vrednotenje.

Vrsti nalog

Odprte naloge:

- Ohlapno strukturirane,
- z manj specifičnimi cilji, npr. primerjanje spominov na počitnice ali izmenjava mnenj o neki temi.

Zaprte naloge:

- Zelo strukturirane,
- imajo zelo specifične cilje, z natančnimi navodili in danimi informacijami,
- obstaja en možen rezultat in en način za njegovo dosego.

Osnovne vrste nalog v TBL

Seznam:

- Možganska nevihta,
- iskanje dejstev s spraševanjem (staršev, drug drugega) ali z uporabo virov (literatura, zemljevidi, internet); rezultat je zaključen seznam ali miselni vzorec.

Uvrščanje in razvrščanje:

- Razvrščanje predmetov, dejanj, procesov ali dogodkov v logičnem ali kronološkem vrstnem redu;
- razvrščanje predmetov glede na določena merila;
- razvrščanje predmetov v dane skupine;
- razvrščanje predmetov na različne načine, pri čemer kategorije niso podane.

Primerjava – primerjava informacij podobne narave, vendar iz različnih okolij, da bi ugotovili skupne točke.

Reševanje problemov:

- logično sklepanje
- argumentacija

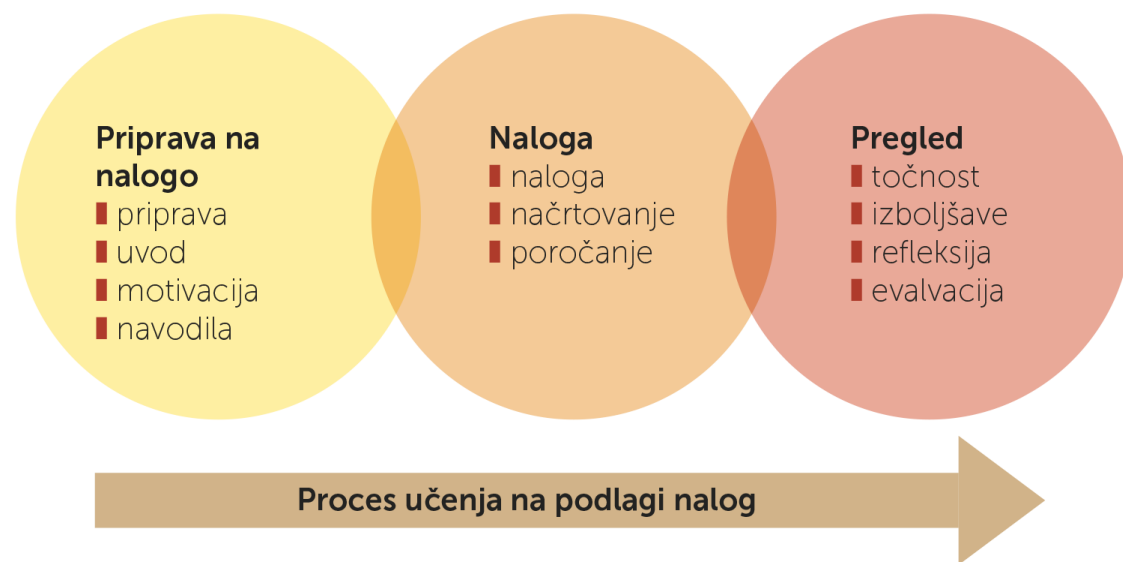
Izmenjava osebnih izkušenj – otroci prosto govorijo o sebi in delijo svoje izkušnje z drugimi.

Ustvarjalne naloge – pari ali skupine otrok se posvečajo neki vrsti ustvarjalnega dela.

(Willis, 1996)

Kako izvajati proces TBL?

Vsaka naloga ima tri korake oziroma faze:



Proces učenja na podlagi nalog

Faza priprave na nalogo

Običajno **najkrajša faza**.

Vključuje predhodno **pripravo, predstavitev teme, motivacijo** in ustvarjanje zanimanja.

Vzgojitelj poda natančna in jasna **navodila** za nalogo (ustno, demonstrira nalogo, video itd.).

Poudarek te faze je na **vključevanje otrok, postavljanju pričakovanj in dajanju navodil**.

Faza naloge

Trije koraki:

Reševanje naloge

Načrtovanje

Poročanje

- Faza naloge mora biti časovno omejena, otroci morajo delati čim bolj **samostojno**.
- Vzgojitelj ima vlogo **spodbujevalca**.
- Dobre faze naloge so načrtovane tako, da otroci dobijo **občutek, da so uspešni**.
- Med korakom načrtovanja otroci **načrtujejo svoja poročila** in ugotovitve iz naloge. Otroci morajo biti o poročanju obveščeni še pred začetkom izvajanja naloge.
- Vzgojiteljeva glavna vloga je, da je **svetovalec**, ki otrokom pomaga iskati prave pomene in natančneje izraziti to, kar želijo povedati ali pokazati.

Faza refleksije

Preverjanje **točnosti** opravljene naloge.

Preverjanje, ali so bili doseženi **cilji in rezultati**.

Refleksija in ovrednotenje dela otrok ter zasnove naloge.

Iskanje, kaj je mogoče v prihodnje **izboljšati**.

- Pregled lahko opravi **vzgojitelj ali vrstniki**.
- V predšolski vzgoji so zelo pomembne **povratne informacije in ocenjevanje** vzgojitelja.
- Primerno je tudi **medsebojno vrstniško vrednotenje**, če so otroci **dovolj stari**, da to lahko opravijo.

Prednosti učenja na podlagi nalog

- Poudarja **aktivno sodelovanje** otroka, a omogoča tudi vzgojiteljev prispevek in usmerjanje.
- **Samozavest otrok se lahko izboljša**, saj naloge posnemajo resnično življenje.
- **Avtentično ozadje** nalog lahko motivacijsko vpliva na uspešnost otrok.
- Otroci imajo več priložnosti, da s svojimi dejanji **pokažejo svoje razmišljanje**.
- Otroci imajo priložnost **uporabiti pridobljeno znanje** in ga produktivno uporabiti v okviru naloge.
- Pri tem procesu lahko vrstniki predstavijo **različne poglede** na isto situacijo in o njej razvijejo smiselno razpravo.
- Uporablja se lahko v povezavi z bolj **tradicionalnim pristopom**.

Izzivi učenja na podlagi nalog

- Naloge je treba **skrbno načrtovati**, da bi bil pristop učinkovit.
- Pristop učenja z nalogami od vzgojitelja **zahteva več časa** za načrtovanje in pripravo.
- Pristop od vzgojitelja zahteva **veliko ustvarjalnosti in dinamike**.

Vloga vzgojitelja

Spodbujevalec: pripravi naloge, poskrbi, da otroci razumejo, kaj je treba storiti, ter jih usmerja in podpira pri učenju z nalogami.

Naloge vzgojitelja:

- Vzgojitelj **izbere, prilagodi in oblikuje** naloge tako, da bodo ustrezale sposobnostim, potrebam, pričakovanjem in interesom otrok.
- Vzgojitelj **predstavi temo**, poda natančna navodila, pomaga otrokom pri izvedbi nalog in oriše postopek.
- Vzgojitelj **ozavešča otroke** s kombinacijo različnih tehnik, ki vključujejo dejavnosti za pritegnitev pozornosti pred nalogo, vodeno sodelovanje pri podobnih nalogah in uporabo poudarjenega gradiva.

Vloga otrok

- Učenje, ki temelji na nalogah, je **osredotočeno na otroke**, kar pomeni, da otroci prevzamejo glavno vlogo v učnem procesu.
- Otroci postanejo **aktivni dejavniki** lastnih učnih izkušenj in niso le pasivni prejemniki učenja, ki ga izvaja vzgojitelj.
- Otroci **izbirajo** materiale in se odločajo, kako jih uporabiti.
- Otroci **aktivno raziskujejo** materiale z vsemi čutili in spoznavajo predmete tako, da z njimi eksperimentirajo in odkrivajo njihove lastnosti.
- Otroci so tudi **člani skupine**.